

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบนฐานของผู้รับบริการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ในเขตพื้นที่ มาพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ให้เหมาะสม กับบริบทของเขตพื้นที่ วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งขั้นตอน เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาและสำรวจ ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ทฤษฎี แนวคิด วิธีการบริหาร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำรวจ ระดับคุณภาพในการ ให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามบทบาทภารกิจที่กำหนด ในปัจจุบันจากผู้รับบริการ คือผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

1. นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างข้อสรุปความคิดเห็นจากผู้รับบริการ
2. ระดมสมองโดยการวิเคราะห์กลยุทธ์ โดยใช้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 เป็นฐานการ

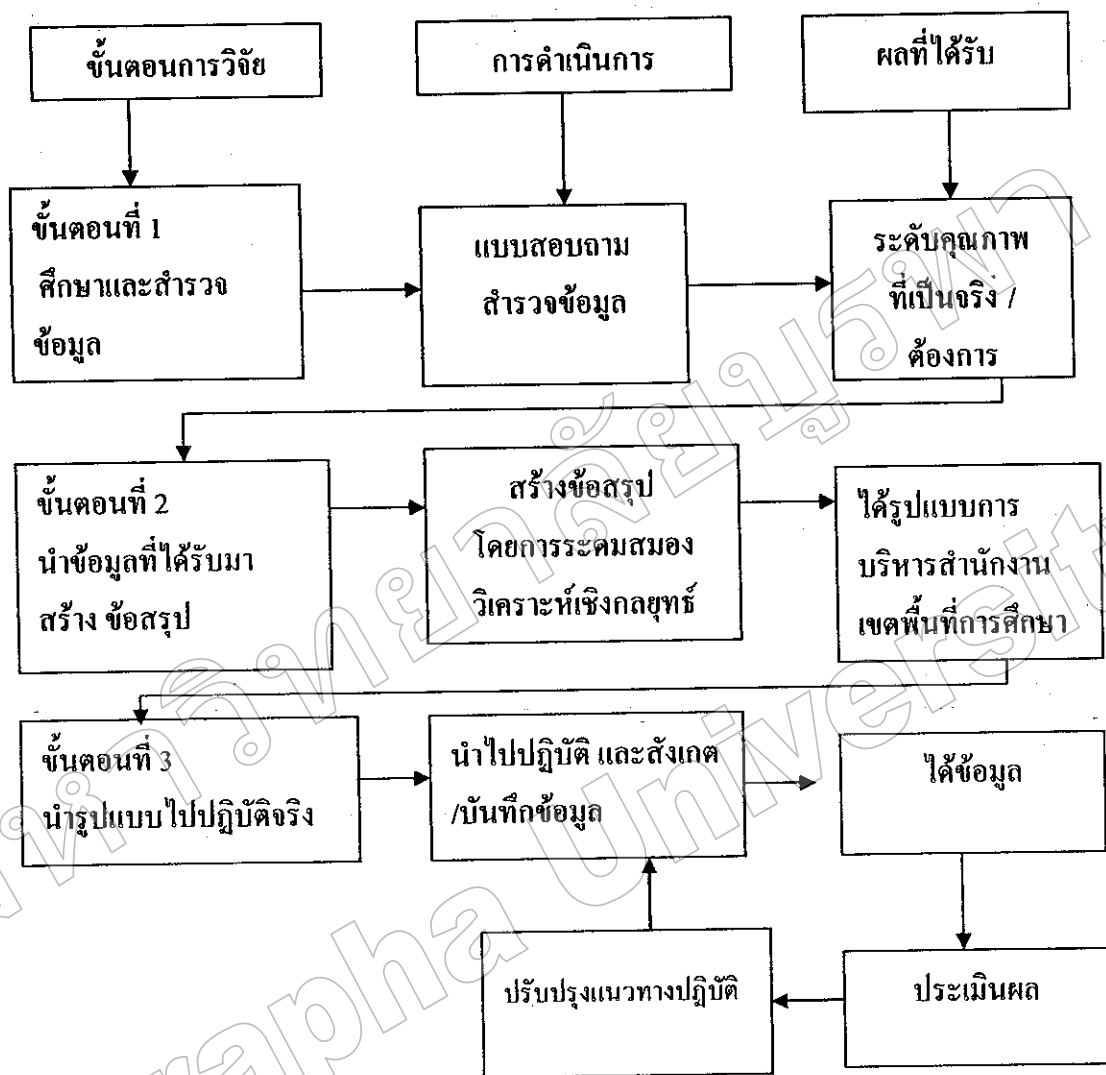
พิจารณา

3. กำหนดรูปแบบและแนวทางปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 นำรูปแบบไปปฏิบัติจริงและมีการประเมินผลการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริง

1. เลือกประเด็นสำคัญตามลำดับที่ต้องการพัฒนา ลำดับที่ 1-3 มาทดลองปฏิบัติ
2. ประเมินผลการปฏิบัติและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติถ้าผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่า

พอใจ

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 138 คน ข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 67 คน รวม 205 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 138 คน ข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 67 คน รวม 205 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือฉบับที่ 1 มีลักษณะเป็น แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เป็นแบบสอบถามระดับคุณภาพที่เป็นจริงและระดับคุณภาพที่ต้องการ ดังนี้

คะแนน		คุณภาพที่เป็นจริง	คุณภาพที่ต้องการ
5	หมายถึง	มากที่สุด	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด

แบบสอบถามดังกล่าวผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดระดับคุณภาพให้บริการตามบทบาทภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ระดับคุณภาพในการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. เครื่องมือฉบับที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบบันทึกความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. เครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติงาน โดยบันทึกทั้งก่อนใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นและหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยเป็นแบบบันทึกปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา

รายละเอียดและดำเนินการดังนี้

การสร้างเครื่องมือฉบับที่ 1

1. ศึกษาเอกสาร ขอบข่ายงานตามบทบาทหน้าที่ ที่พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และจากคู่มือปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลักการในการสร้างแบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยอาศัยขอบข่าย บทบาท ภารกิจ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นแนวทาง สร้างด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการแก้ไข และเห็นชอบจากประธานและคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานินพนธ์แล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และแก้ไขสำนวนภาษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

3.2 นายสุพัฒน์ กาสมณี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

3.3 ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผล การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 ดร.จรัด ไทยอุทิศ หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1

3.5 นายวิทยา ดุงคะเสน หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่อประธาน และกรรมการควบคุมวิทยานินพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุง และแก้ไข

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ที่ไม่ใช่ประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นราย ข้อ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนน รายข้อ กับคะแนนรวม (Item- Total Correlation) โดยใช้เกณฑ์การ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกพบว่าแบบ สอบถาม ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ ระหว่าง 0.27- 0.91

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าอัลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, p. 161) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นพบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วนำไปสอบถามกับประชากรที่กำหนดไว้

เครื่องมือฉบับที่ 2 และ 3 ได้ผ่านการแก้ไข และเห็นชอบจากประธานและคณะกรรมการ ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์แล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดตอบแบบสอบถามและ เก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงาน
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตรวจแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 138 ฉบับ ปรากฏว่าได้รับคืน 138 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป
 สำหรับความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทภารกิจ ได้แสดงความเห็นดังนี้ กลุ่มผู้อำนวยการ จำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.32 กลุ่มบริหารงานบุคคล จำนวน 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 56.52 กลุ่มนโยบายและแผน จำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.96 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา จำนวน 73 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 52.89 กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 58.69 กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา จำนวน 32 ฉบับ และหน่วยตรวจสอบภายใน จำนวน 51 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 36.95

3. บันทึกข้อมูลจากการระดมสมอง ของข้าราชการที่ปฏิบัติงาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำนวน 67 คน โดยการดำเนินการครั้งละ 1 กลุ่ม ๆ ดังนี้

ตารางที่ 4 การระดมสมองของข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

กลุ่ม	วัน เดือน ปี	เวลา	สถานที่
1. กลุ่มอำนวยการ	21 พฤศจิกายน 2548	10.00 -12.00 น.	สพท.ชบ.2
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล	21 พฤศจิกายน 2548	14.00 -16.00 น.	สพท.ชบ.2
3. กลุ่มนโยบายและแผน	22 พฤศจิกายน 2548	09.30 -11.30 น.	สพท.ชบ.2
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	23 พฤศจิกายน 2548	10.00 -12.00 น.	สพท.ชบ.2
5. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	23 พฤศจิกายน 2548	14.00-16.00 น.	สพท.ชบ.2
6. กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	24 พฤศจิกายน 2548	10.00-12.00 น.	สพท.ชบ.2
7. หน่วยตรวจสอบภายใน	- 24 พฤศจิกายน 2548	14.00 -16.00 น.	สพท.ชบ.2

4. บันทึกผลการปฏิบัติงานจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริงตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2548 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2549

การจัดกระทำกับข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดกระทำกับแบบสอบถาม ฉบับที่ 1

1. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมจากผู้ตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ

3. นำข้อมูลไปประมวลผลตามวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม

สำเร็จรูป Microsoft office Excel เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

รายด้าน รายข้อ

4. นำข้อมูลค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์รายด้าน และรายข้อมาแปลความหมายของคะแนน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การจัดกระทำกับแบบบันทึกการระดมสมอง การประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัย ดำเนินการโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปแบบของหาค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) รายด้าน รายข้อ ที่จะนำมาอธิบายถึงระดับคุณภาพการให้บริการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาค่าระดับของคุณภาพที่ต้องการพัฒนา